

Доповідь на сесію 16.12.2021

Про обласний бюджет на 2022 рік

Шановні депутати!

Шановні запрошені!

«Про обласний бюджет на 2022 рік»

Обласною державною адміністрацією виноситься на розгляд обласної ради Проект обласного бюджету на 2022 рік.

Проект сформовано на підставі показників, врахованих в Законі України «Про Державний бюджет України на 2022 рік», прийнятого Верховною Радою України 02 грудня 2021 року, з урахуванням положень чинного бюджетного та податкового законодавства.

Особливості Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік»

Основні показники, враховані в бюджеті:

- мінімальна заробітна плата:

з 1 січня 2022 року - 6500 грн (з 01 січня 2021 – 6000 грн, з 01 грудня 2021 – 6500 грн);

з 1 жовтня – 6700 грн.

- посадовий оклад працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки:

з 1 січня 2022 року - 2893 грн (з 01 січня 2021 – 2670 грн, з 01 грудня 2021 – 2893 грн);

з 1 жовтня – 2982 грн.

- Прожитковий мінімум в розрахунку на 1 особу:

з 1 січня 2022 року – 2393 грн (з 1 січня 2021 року – 2189 грн);

з 1 липня 2022 року – 2508 грн (з 1 липня 2021 року – 2294 грн);

з 1 грудня 2022 року – 2589 грн (з 1 грудня 2021 року – 2393 грн).

- індекс споживчих цін на 2022 рік (грудень до грудня попереднього року) складає 106,2%.

Збільшення дохідної бази місцевих бюджетів

Законом «Про Державний бюджет України на 2022 рік» збільшено доходи місцевих бюджетів, що пов'язано зі збільшенням частки відрахування до бюджетів територіальних громад податку на доходи фізичних осіб на 4% (разом частка відрахування ПДФО у 2022 році складатиме 64%).

Таким чином, 67 бюджетів територіальних громад області у 2022 році додатково отримують надходження від податку на доходи фізичних осіб у сумі **591,4 млн грн.**

Міжбюджетні трансферти

Для місцевих бюджетів області на 2022 рік передбачено міжбюджетних трансфертів в сумі 6 343,7 млн грн, що на 857 млн грн менше ніж у 2021 році, або на 11,9%.

Це пояснюється тим, що протягом року рішеннями Кабінету Міністрів України здійснюється розподіл додаткових цільових коштів, які передбачені в Державному бюджеті України нерозподіленими сумами.

В державному бюджеті збережено субвенції, які отримували місцеві бюджети в поточному році на розвиток освітніх закладів (крім субвенції на придбання ноутбуків).

Субвенцію на ремонт доріг збільшено на 40,5 млн. грн., або 4,2 % (996 млн.грн.).

Збережено та збільшено на 2 млн. грн. субвенцію на придбання житла дітям сиротам (50 млн грн).

Районним бюджетам передбачена субвенція на забезпечення виконання

повноважень районними радами по 1,297 млн. грн. на кожен район.

З метою підтримки місцевих бюджетів у зв'язку із підвищенням вартості енергоносіїв передбачена додаткова дотація на проведення розрахунків протягом опалювального періоду за комунальні послуги та енергоносії, які споживаються бюджетними установами в сумі **57,2 млн грн.**

Дотацію отримають бюджети громад, значення індексу податкоспроможності яких менше 0,9 (*тобто ті громади, які отримують у базову дотацію*).

Нерозподілені кошти

Як і в минулих роках в державному бюджеті передбачені для місцевих бюджетів України кошти, які будуть розподілятися Кабінетом Міністрів України і частину з яких також отримає область.

Загальний обсяг нерозподілених коштів складає 39301,2 млн грн, що на 62,7%, або на 15139,4 млн грн більше ніж у 2021 році (у 2021 році – 24161,8 млн грн).

Суттєво збільшено обсяг субвенцій на забезпечення житлом окремих категорій населення (учасники АТО, інваліди, сім'ї загиблих, переміщені особи та інші).

Якщо в поточному році в цілому з державного бюджету було виділено чуть більше 600 млн грн., то на наступний рік передбачено майже 5,5 млрд грн.

На 2022 рік вперше передбачено субвенції:

на придбання обладнання для їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти – 1500,0 млн грн;

на забезпечення пожежної безпеки в закладах освіти – 1500,0 млн грн;

на реалізацію проектів в рамках Програми з відновлення України – 603,2 млн грн;

на створення центрів креативної економіки – 200,0 млн грн;

на виконання окремих заходів з реалізації соціального проекту «Активні парки - локації здорової України» – 143,1 млн грн.

Державний фонд регіонального розвитку на 2022 рік складає 5,2 млрд грн.

Передбачено, як і в цьому році, субвенцію на соціально-економічний розвиток окремих територій у обсязі 6 млрд грн, а також субвенцію на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери – 8,7 млрд грн.

Проект обласного бюджету на 2022 рік

Заставка

Обласною адміністрацією на підставі проекту державного бюджету, поданого Кабінетом Міністрів України, підготовлено і 23 листопада подано на розгляд до обласної ради проект обласного бюджету на 2022 рік.

Після прийняття Державного бюджету України (02.12.2021) підготовлено пропозицію № 1, яка враховує остаточні показники за трансфертами, затвердженими в державному бюджеті.

Презентація обласного бюджету на 2022 рік сформована з урахуванням поданої пропозиції.

(Відповідно до Бюджетного кодексу України місцеві бюджети на наступний рік мають бути затверджені до 25 грудня)

Слайд 1

Загальний обсяг бюджету складає 5 891,9 млн грн, з яких 55,6% (3274,4 млн грн) – це закріплені доходи, 32,9% (1941,2 млн грн) – трансферти з державного бюджету.

Також до обласного бюджету вперше планується залучення місцевого внутрішнього запозичення в сумі 676,3 млн грн, що складає 11,5% загального обсягу доходів. Запозичення буде здійснено відповідно до прийнятого рішення обласної ради від 07.10.2021 № 44.

Слайд 2

Переважний обсяг в закріплених доходах складає податок на доходи фізичних осіб 67,7% (2215,6 млн грн), податок на прибуток підприємств 13,1% (427,5 млн грн), рентна плата за використання природних ресурсів – 9,5% (311,0 млн грн).

До спеціального фонду заплановано надходження екологічного податку в сумі 104,4 млн грн, або 3,2% загального обсягу доходів бюджету.

Слайд 3

Обсяг закріплених доходів на 2022 рік розраховано з урахуванням фактичних надходжень 2021 року, діючого бюджетного та податкового

законодавства, а також основних макропоказників економічного і соціального розвитку на 2022 рік.

Зростання обсягу закріплених доходів обласного бюджету на 2022 рік у порівнянні із затвердженим плановим обсягом на 2021 рік складає 159,7 млн грн, або 5,1%.

Зростання надходжень податку на доходи фізичних осіб планується на 12,3% (243,0 млн грн), що пояснюється очікуваним зростанням доходів, виплачених найманим працівникам.

Надходження податку на прибуток збільшаться тільки на 3,1%, або 12,9 млн грн, оскільки в розрахунках враховані тенденції зниження середньорічної світової ціни на залізні руди, що негативно вплине на прибутковість підприємств добувної галузі.

В той же час, надходження від рентної плати за використання води знизяться на 44,8%, або 50,2 млн грн, у зв'язку з тим, що Запорізькою АЕС одержано новий дозвіл на спеціальне водокористування (термін дії з 01.01.2021 по 01.04.2024), виданий Державним агентством водних ресурсів України, відповідно до якого підприємство потенційно визнано вторинним водокористувачем та, як наслідок, не має обов'язку зі сплати рентної плати.

Надходження до обласного бюджету рентної плати за користування надрами також зменшаться на 17,8%, або 54,1 млн грн, у зв'язку з очікуваним зниженням середньої вартості залізної руди (*стрімке падіння цін на залізну руду на світовому ринку: після рекордного зростання в травні ц.р. (\$230), ціни на руду впали на 60% і вперше більш ніж за рік складають менше \$100 за тонну*).

Слайд 4

На 2022 рік до обласного бюджету включено наступні цільові трансферти з державного бюджету в сумі **1 941,2 млн грн**:

- освітня субвенція – 583,1 млн грн (на рівні 2021 року);
- додаткова дотація на заклади освіти та охорони здоров'я – 118,6 млн грн, що на 119,0 млн грн, або на 50,1%, менше рівня 2021 року;

- субвенція на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами – 31,7 млн грн (на 0,6 млн, або 1,9%, менше ніж у 2021);
- субвенція з державного бюджету на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я – 95,5 млн грн (на 34,5 млн грн, або 26,6% менше ніж було передбачено при затвердженні бюджету на 2021 рік у зв'язку з передачею цільових видатків на забезпечення хворих на цукровий діабет інсуліном та хворих на нецукровий діабет десмопресином до Національної служби здоров'я України).
- субвенція на придбання житла для дітей-сиріт – 50,0 млн грн, що на 2,0 млн грн, або на 4,2% більше ніж у 2021 році;
- субвенція на забезпечення ремонту і утримання автомобільних доріг – 996,0 млн грн, що на 261,9 млн грн, або на 35,7% більше, ніж при затвердженні бюджету на 2021 рік;
- додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення розрахунків протягом опалювального періоду за комунальні послуги та енергоносії, які споживаються установами, організаціями, підприємствами, що утримуються за рахунок відповідних місцевих бюджетів – 57,2 млн грн, яка буде спрямована територіям області.

Разом, із загального обсягу трансфертів з державного бюджету 1643,3 млн грн буде спрямовано головним розпорядникам коштів обласного бюджету, а 297,9 млн грн – територіям.

Слайд 5

Обсяг трансфертів з державного бюджету на 2022 рік менше уточненого плану 2021 року на 575,8 млн грн, або на 22,9%.

Це пояснюється, в першу чергу, тим, що протягом року рішеннями Кабінету Міністрів України здійснюється розподіл додаткових цільових коштів, які передбачені в Державному бюджеті України нерозподіленими сумами.

Протягом 2021 року до обласного бюджету з державного додатково надійшло 751,1 млн грн трансфертів.

В 2022 році з нерозподілених 39,3 млрд грн область також отримає свою частку.

Слайд 6

Основні напрямки видатків у 2022 році:

- утримання обласних установ та закладів – 3434,5 млн грн (58,3%);
- реверсна дотація – 38,5 млн грн (0,7%);
- будівництво та ремонт доріг – 1672,3 млн грн (28,4%);
- природоохоронні заходи – 104,4 млн грн (1,8%);
- регіональні програми соціального спрямування – 149,5 млн грн (2,5%);
- цільові субвенції з державного бюджету, які перераховуються територіям області – 297,9 млн грн (5,1%), зокрема:
  - додаткова дотація на заклади освіти та охорони здоров'я – 77,5 млн грн;
  - додаткова дотація на енергоносії – 57,2 млн грн;
  - цільові кошти на інклюзивно-ресурсні центри та приватні школи – 72,4 млн грн;
  - придбання житла для дітей-сиріт – 50,0 млн грн;
  - надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами – 31,7 млн грн;
  - підтримка осіб, які постраждали від домашнього насильства – 9,1 млн грн;

Резервний фонд – 35,0 млн грн.

Слайд 7

У порівнянні із затвердженим бюджетом на 2021 рік обсяг видаткової частини зростає на 32,7% (1452,8 млн грн), зокрема:

- утримання установ зростає на 21,1% (599,2 млн грн);
- видатки на будівництво та ремонт доріг збільшено у 2,2 рази (+ 937,7 млн грн);
- видатки на регіональні програми зменшено на 63,3 млн грн, або 29,7%, у зв'язку з тим, що в початковому бюджеті на 2021 рік передбачалися кошти в сумі 25,3 млн грн на співфінансування проекту,

який реалізується в рамках Надзвичайної кредитної програми на відновлення України, – термомодернізація будівлі головного корпусу Запорізької обласної клінічної лікарні, а також на 32,5 млн грн зменшено нерозподілені видатки по Програмі розвитку охорони здоров'я на 2018-2022 роки. Це пов'язано із необхідністю забезпечення зростання заробітної плати працівникам закладів охорони здоров'я, які знаходяться на утриманні з обласного бюджету (спрямовано додатково 29,1 млн грн);

- фонд охорони навколишнього природного середовища заплановано майже на рівні 2021 року (104,4 млн грн на 2022 рік, 104,8 млн грн - 2021 рік);

- цільові субвенції з державного бюджету, які перераховуються територіям області зменшено на 9,5% (-31,4 млн грн), що пов'язано зі зменшенням вдвічі обсягу додаткової дотації на заклади освіти та охорони здоров'я, а також передачею цільових видатків на інсуліни до державного бюджету.

Слайд 8

За рахунок коштів обласного бюджету утримується 132 заклади із штатною чисельністю 14,3 тис. штатних одиниць.

Найбільшу мережу має Департамент освіти і науки – 58 закладів із штатною чисельністю 7,8 тис. од.

По Управлінню молоді, фізичної культури та спорту налічується 23 заклади, Департаменту культури та інформаційної політики – 16, Департаменту соціального захисту населення – 15, Департаменту охорони здоров'я (без КНП) – 10, Службі у справах дітей – 7.

Крім цього, з обласного бюджету фінансуються видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв 17 комунальних некомерційних підприємств, які фінансуються за рахунок програми медичних гарантій.

На 2022 рік планується збільшення установ, підпорядкованих Департаменту культури та інформаційної політики облдержадміністрації, а саме:

КЗ «Центр дозвілля «Перлина Хортиці» ЗОР, який створено рішенням сесії обласної ради від 29.07.2021 № 44 (штатна чисельність – 26 од.);

при КЗ «Запорізький академічний обласний український музично-драматичний театр ім. В. Г. Магара» ЗОР створений Культурно-дозвіллевий центр згідно з рішенням сесії обласної ради від 07.10.2021 №

5 «Про надання згоди на прийняття майна від ТОВ «Соціальні ініціативи Запоріжжя» (штатна чисельність – 25 од.).

Слайд 9

В структурі видатків на утримання установ переважну частку складає оплата праці працівників бюджетних установ 70,2%, або 2410,3 млн грн.

Видатки на комунальні послуги та енергоносії складають 12,7%, або 434,8 млн грн., харчування – 5,3%, або 182,7 млн грн, стипендії та пенсії – 6,7% або 229,5 млн грн. Обсяг інших видатків становить 5,1% та складає 177,2 млн грн.

Слайд 10

У 2022 році обсяг видатків на утримання установ зростає на 599,2 млн грн, або на 21,1% у порівнянні з 2021, в т.ч.:

- заробітна плата +11,1% (+240,7 млн грн);
- видатки на комунальні послуги та енергоносії +64% (+169,7 млн грн)
- продукти харчування +19,1% (+29,3 млн грн);
- стипендії та пенсії – в 2,2 (+119,6 млн грн);
- інші видатки +29,1% (+39,9 млн грн).

З урахуванням зростання мінімальної заробітної плати та розміру І тарифного розряду відсоток зростання середньозваженої заробітної плати на 2022 рік складає 8,4%. В той же час, зміни в мережі закладів та штатної чисельності працівників привели до збільшення обсягу видатків на заробітну плату на 11,1%.

Видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв передбачені з урахуванням очікуваного споживання натуральних показників за 2021 рік та очікуваних тарифів на 2022 рік.

Суттєве зростання видатків на стипендії пов'язане з запланованим збільшенням з 1 січня 2022 року розміру академічних стипендій здобувачів вищої, фахової передвищої освіти в понад 1,5 рази, професійної (професійно-технічної) освіти – у понад 2,5 рази.

Слайд 11

В проєкті також передбачені видатки на реалізацію програмних заходів (переважно соціальної спрямованості) в сумі 149,5 млн грн, в т.ч.:

- соціальні виплати та допомоги громадянам – 59,4 млн грн («Назустріч людям»);
- оздоровлення та відпочинок дітей пільгових категорій – 20,8 млн грн;
- підтримка фізичної культури та спорту – 6,0 млн грн;
- програма розвитку освіти – 2,3 млн грн;
- програма розвитку культури – 2,9 млн грн;
- підтримка закладів та виконання заходів в галузі «Охорона здоров'я» – 42,4 млн грн;

Також в рамках реалізації обласних програм передбачені видатки на реалізацію проєктів будівництва, які реалізуються на умовах співфінансування за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, в сумі **6,8 млн грн** (головний розпорядник – Департамент ЖКГ), а саме:

- питне водопостачання смт Розівка Розівського району Запорізької області. Капітальний ремонт магістралі МВ І від НС ІІ підйому до смт Розівка (Коригування) – 1,0 млн грн;
- реконструкція водоводу питної води м.Вільнянськ - смт.Новомиколаївка на ділянці НС-ІІІ підйому м.Вільнянськ - с.Задоріжне – 5,8 млн грн.

Вказані проєкти в першу чергу будуть включені до переліку проєктів на 2022 рік, що будуть фінансуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку поза конкурсом, як перехідні, що не були завершені у поточному році.

Крім цього, Управлінню капітального будівництва облдержадміністрації передбачено **7,9 млн грн** на об'єкт «Реконструкція КЗ "Запорізька обласна школа вищої спортивної майстерності" Запорізької обласної ради по вул. Перемоги, 68 у м. Запоріжжя».

У зв'язку з тим, що у 2021 році завершується реконструкція плавального басейну КЗ «Запорізька обласна школа вищої спортивної майстерності», яка здійснювалася за рахунок коштів державного та обласного бюджетів, виділення зазначеної вище суми є необхідним для завершення реконструкції будівлі та благоустрою прилеглої території ШВСМ.

Шановні депутати!

Прошу підтримати та затвердити винесений на Ваш розгляд проєкт рішення «Про обласний бюджет на 2022 рік».

Дякую за увагу!